

MARIN PLATTFORM

morgondagens stridsfartyg?

• Verkmästare Andrén är en av varvets uppfinnare – och på bilden på nästa sida ser ni hans uppfinning av morgondagens stridsfartyg. Här berättar Arne Andrén själv om sin patenterade konstruktion.

• I början av år 1969 kretsade mina tankebanor bland annat kring elektronikkens stora betydelse för funktionen av våra försvarsenheter och då naturligtvis i första hand marinens fartyg. Radar- och eldledningstekniken har gjort att livslängden av ett krigsfartyg i ett ev krig avsevärt är beroende av vem som har sin elektronik intakt och därmed träffar först med sina vapen. Jag började nu även fundera över hur ett krigsfartyg skall kunna skydda sig mot radar, flygspaning och vapenattacker och därtill själv genomföra anfall och försvar. Ubåtar har möjlighet att gömma sig under vattenytan. Hydrofonanläggningar på ubåtsjaktfartyg är dock ett medel för lokalisering.

• De första tankarna kretsade kring att utforma en på ytan snabbgående strids-

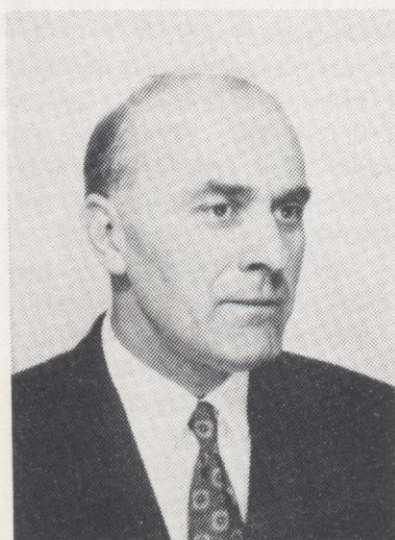
enhet, som kunde sänkas under vattenytan och gömma sig vid behov. Idén kolliderade med fysikens lagar på så sätt, att den tryckfasta enheten måste vara så liten som möjligt och plattformen som denna enhet åker fram på måste fyllas helt med vatten respektive kunna tömmas. Detta för att få ned totalvikten och därmed kunna göra hög fart på ytan. Jag köpte tre plastlådor av mindre format och skruvade ihop dessa. Den i mitten fick utgöra den tryckfasta enheten och lastades med diverse järnföremål och locket sattes på. De två andra fick utgöra förliga och aktra flytkroppen och stabiliteten provades genom att flytkropparna stegvis fylldes och tömdes.

HYBRID

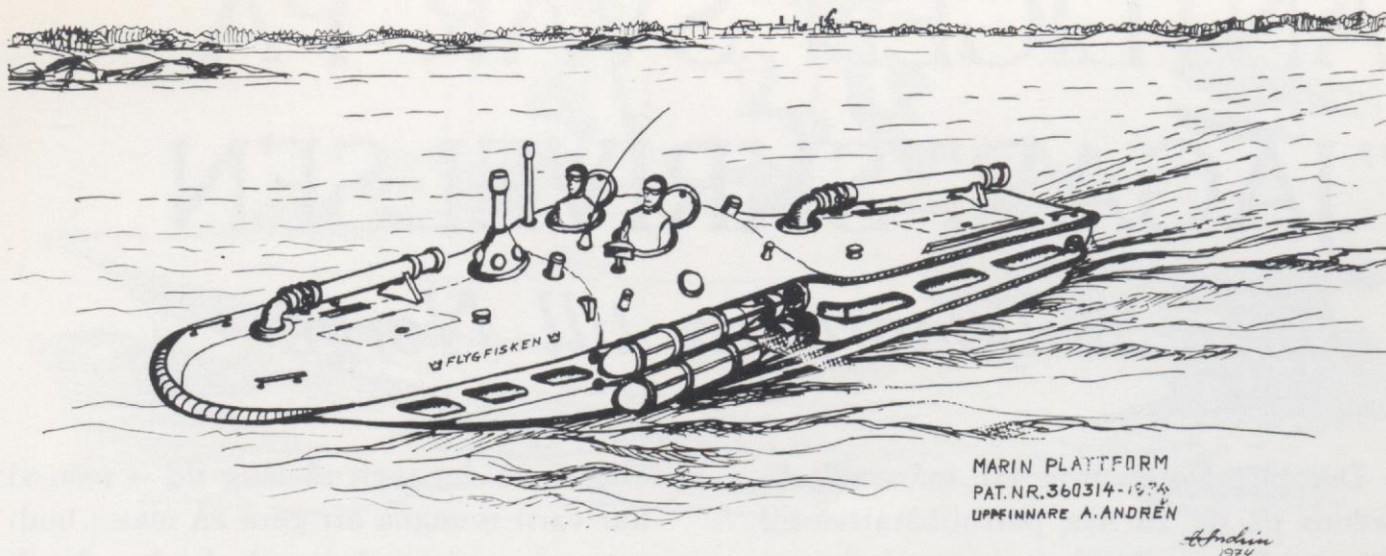
• Grundidén var nu hyfsat klar och jag började skissa på en konkret utformning. Efterhand löstes det ena problemet efter det andra. Patentansökningshandlingar inlämnades i början av år 1970. Under året byggdes en arbetande modell, som bekostades av KkrV. Efter modellförsöken, som i stort sett motsvarade mina förväntningar, ritades en prototyp med sfärisk mittsektion, så som jag tänker att Marin Plattform skall se ut. Marin Plattform är en hybrid, d v s en korsning mellan ubåt och övervattenfartyg.

• Här nedan följer en allmän målsättning och beskrivning. Marin Plattform är tänkt att försvara våra yttre och inre skärgårdar samt ett stycke ut från kusten (antiinvasionsvapen). Den är tekniskt utförd att kunna uppträda som övervattenfartyg med snabb förflyttning till operationsplatser. Som skydd mot radar och flygspaning samt vid utförande av stridshandlingar kan den vid behov sänka sig ned under havsytan till inställt djup eller ställa sig på havsbotten.

• Besättningen kan med en TV-bojanslaggning utföra spaning om vad som för-

Uppfinnaren
Arne Andrén

Marin plattform som konstruktören tänkt sig den. Prototypen på bilden är utrustad med 4 målsökande torpeder.

siggår på ytan. Bojen är även försedd med strålkastare, så att spaning i vatten kan ske. Vid körning på ytan med stängda luckor används bojen även för spaning och navigering. När plattformen inte är i användning kan den döljas genom nedsänkning intill kusten eller någon ö. Plattformen är avsedd att göra hög fart i övervattenläge. Under ytan skall den kunna förflytta sig med batteridrivna propellermotorer. Tryckhändighet i mittsektionen för runt Sverige förekommande vattendjup. Sjunk- och tömningstider blir korta. Besättning 2 man. Vid attack- och röjdykningsversion eventuellt 3 man.

VAPEN

- Plattformen skall kunna utrustas med målsökande torpeder, minor, kanon, kulspruta eller luftrobot, (i tryckfast behållare).

Övriga användningsmöjligheter är

- för attack- och röjdykning. (Förses då med utstigningssluss).
- spaningsuppdrag över och under vattenytan.
- "hydrofonstation".
- havsforskning.

RYMD-HJÄLP

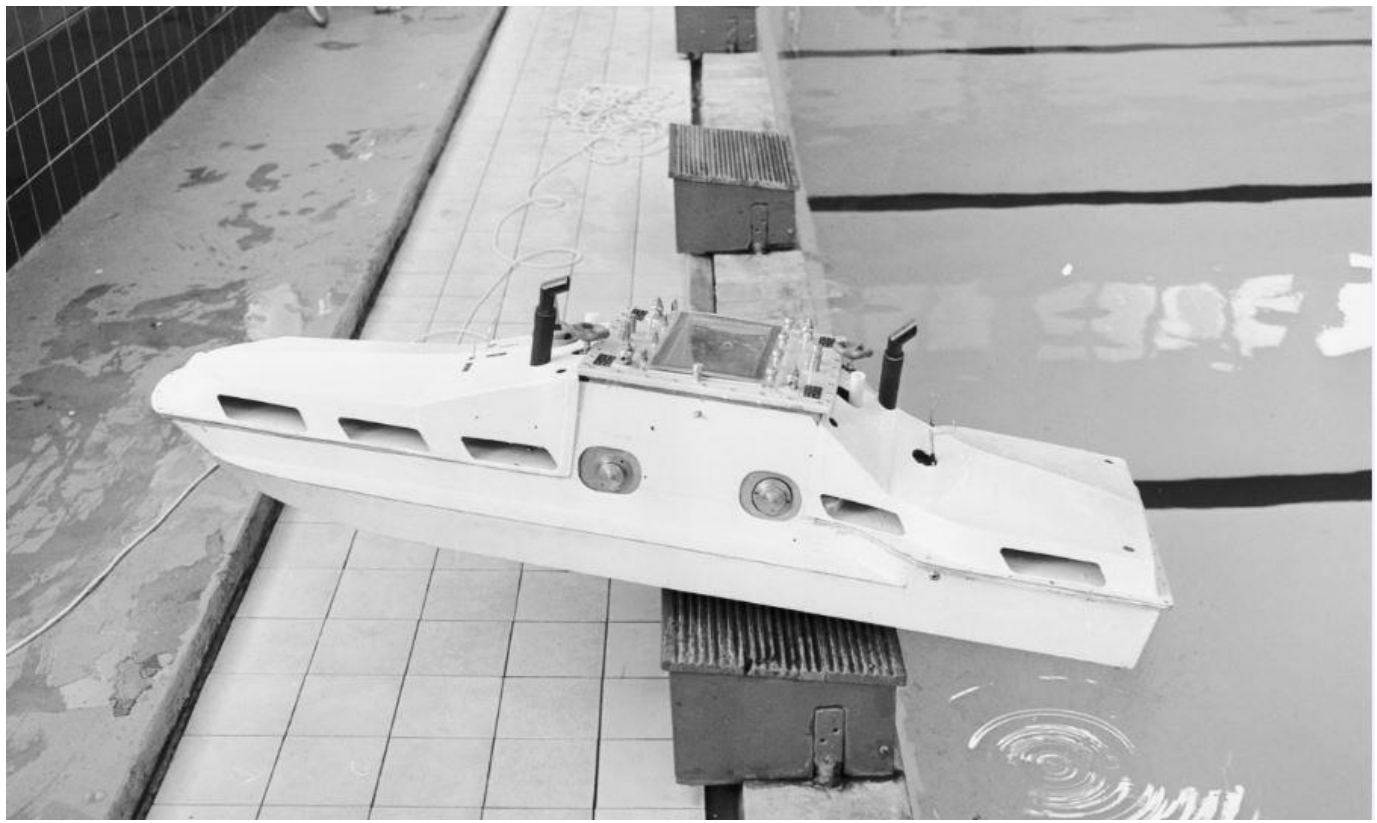
- Det som gör det möjligt att framställa denna plattform är utvecklingen inom elektroniken och regleringstekniken samt

dator och eldledningstekniken. Tidigare har det inte varit möjligt att få plats med så avancerad elektronik som behövs. Rymdforskning har också kommit fram till lösningar på luftförsörjning och luftreningsområdet, som är viktigt för ut hålligheten och den i plattformen inneslängda personalen.

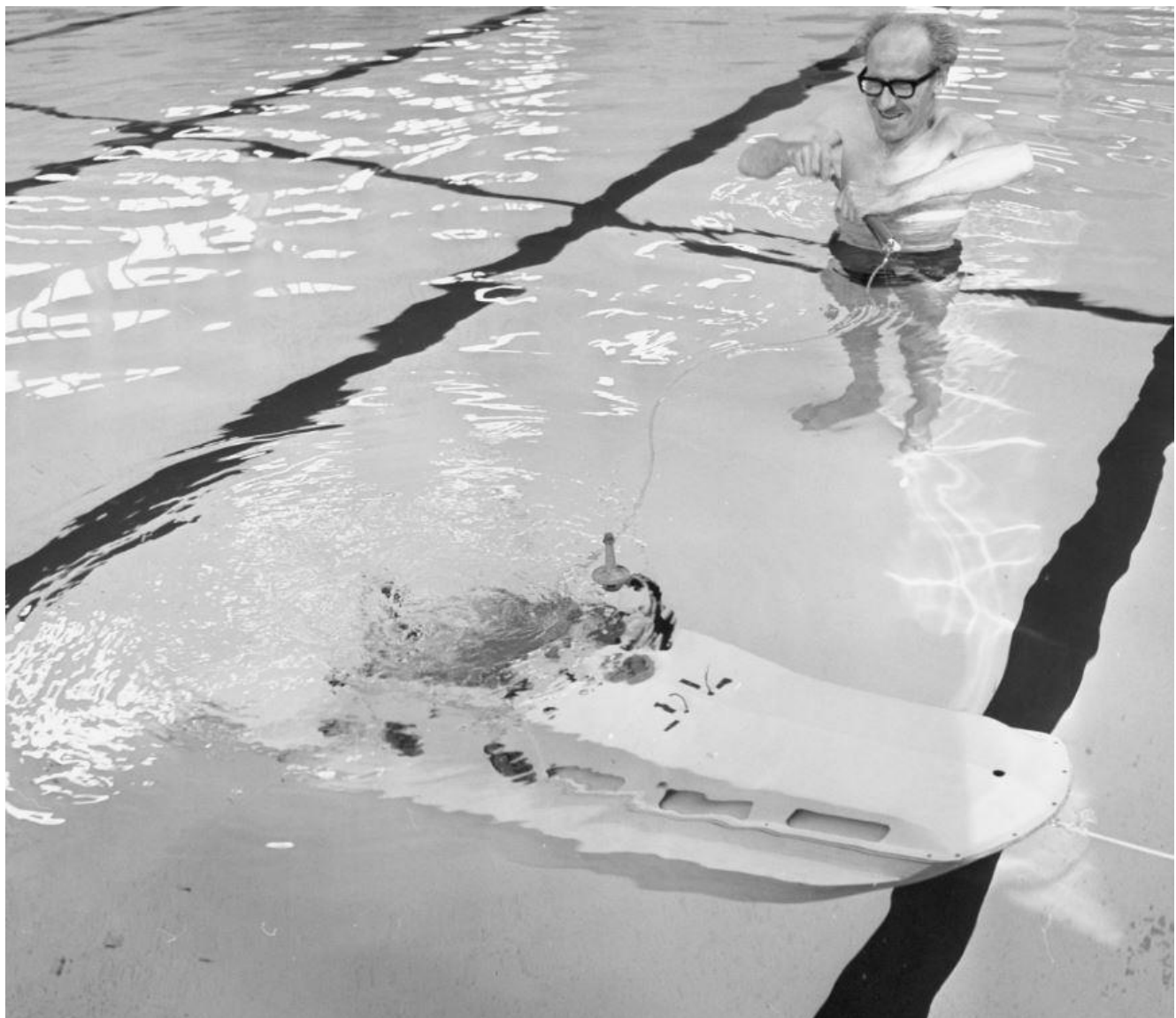
STRÅLDRIFT

- Den modell som byggts med "fyrkantat utförande av mittsektionen" är utförd med det intressantaste framdrivnings- och tömningsalternativet, stråldrif med "stråldrifsomkastare" för tömning av skrovets flytkroppar. När mittsektionens tankar tömts med tryckluft (tryckluft används endast för detta moment) flyter plattformen upp i marvattenläge. Luftintaget och avgasutsläppets avstängningsventiler öppnas och huvudmotorerna startas. "Stråldrifsomkastaren" ställs i läge så att intaget i botten blir stängt och öppning erhålls in till skrovets flytkroppar. Flytkroppen i fören töms först och därefter med viss överlappning flytkroppen i akter. När tömningen fortgått så långt, att risk för luftblandning uppstår ställs "stråldrifsomkastaren" i mellanläge och mjuk övergång sker mellan tömning och framdrift.

- Framtiden får utvisa om idén blir attraktiv för vårt försvar.

Skalmodell av dykbåten

Andre'n testar funktionen i badhuset